

Warszawa, 1 marca 2022 r.

Szanowny Pan
Jacek Ozdoba
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Środowiska i Klimatu

Szanowny Panie Ministrze,

W imieniu Amerykańskiej Izby Handlowej w Polsce (AmCham) oraz jej firm członkowskich, w związku ze skierowaniem projektu ustawy ustanawiającej system kaucyjny dla opakowań (Projekt) do konsultacji publicznych pragniemy niniejszym przedstawić nasze komentarze mające na celu wypracowanie jak najlepszych rozwiązań dla Polski i środowiska oraz przedsiębiorców działających w naszym kraju.

Postulaty AmCham do systemu kaucyjnego w Polsce

Uwaga generalna: przemysł potrzebuje funkcjonalnego systemu kaucyjnego, który zwiększy możliwość (poziomy) zbiórki i recyklingu każdego opakowania, który się w nim znajdzie, a także systemu, który będzie przejrzysty, neutralny i przyjazny dla konsumenta.

1. Jeden powszechny operator powoływany przez wprowadzających napoje w opakowaniach.

Obowiązki selektywnej zbiórki zostały nałożone na wprowadzających napoje w opakowaniach (dalej: „wprowadzający”), więc to wprowadzający powinni realizować ten obowiązek w sposób najbardziej efektywny. Z tego powodu to wprowadzający powinni tworzyć podmiot będący operatorem systemu. Operator powinien być jeden w skali całego kraju tak, aby wyeliminować perturbacje logistyczne: w przypadku wielu operatorów, punkty handlowe będą musiały oddzielnie segregować odpady opakowaniowe na kilka worków, za każdy z których odpowiedzialny byłby inny operator.

2. Jasne i równe dla wszystkich kryteria powoływania operatora.

Operator systemu kaucyjnego powinien być tworzony przez wprowadzających napoje lub przez reprezentujące je organizacje gospodarcze. Każdy kandydat, starający się o bycie jednym, ogólnopolskim operatorem, musi spełniać kryteria, które są równe dla wszystkich i określone precyzyjnie w ustawie. Operator musi posiadać status spółki akcyjnej o kapitale zakładowym nie mniejszym niż 5 mln zł, mającej siedzibę na terytorium kraju, z zakazem wypłacania dywidendy akcjonariuszom. Z kolei wprowadzający, którzy tworzą operatora powinni być traktowani w równy sposób, niezależny od wielkości danego wprowadzającego. Operatorzy powinni działać na takich samych zasadach, na równych prawach. Konkurencyjność w obszarze wysokości kaucji powinna być wyłączona.

3. Jednolity minimalny poziom kaucji określony w ustawie.

Kaucja jest kluczowym elementem zachęcającym konsumenta do zwrotu opakowania i elementem wpływającym na finalną cenę napoju, którą płaci konsument, choć nie powinna być elementem ceny i mieć charakter cenotwórczy. Z tego też powodu kaucja nie powinna być obciążona podatkiem VAT. Operator nie może kreować (wpływać) na cenę napoju. W przypadku istnienia

więcej niż jednego operatora, różne wysokości kaucji mogą doprowadzić do niedopuszczalnej konkurencji „na półce” pomiędzy napojami poszczególnych wprowadzających, którzy przynależą do różnych operatorów.

Uzasadnienie: Jednolita kaucja dla wszystkich rodzajów opakowań zlikwiduje ryzyko, że kaucja będzie elementem cenotwórczym i elementem konkurencji cenowej między podmiotami na rynku, a tym samym ryzyko wystąpienia przewagi konkurencyjnej. Elementy, które będą dotyczyły bezpośrednio konsumenta nie mogą wywoływać zmian w strukturze sprzedaży (przesunięcia w sprzedaży pomiędzy jednym formatem a drugim. W Niemczech taka sytuacja doprowadziła do wojny konkurencyjnej pomiędzy formatami, zasilany poziomem kaucji).

4. Obowiązek stosowania zasady kosztu netto przez operatora.

System kaucyjny jest formą Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta. Zasada kosztu netto wynika z art. 8a ust. 4 dyrektywy ws. odpadów z 2018 r. i art. 22 ustawy o odpadach i musi być stosowana dla wszystkich form Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta. Dlatego przychody ze sprzedaży odpadów opakowaniowych do recyklingu oraz nieodebrana kaucja muszą obniżyć obciążenia finansowe wprowadzających napoje służące utrzymaniu systemu kaucyjnego.

5. Wprowadzenie formuły non for profit dla operatora.

Operator systemu kaucyjnego nie może czerpać zysków z działalności w zakresie Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta (nie może wypłacać dywidendy akcjonariuszom). Wszystkie zyski powinny być reinwestowane w utrzymanie i rozwój systemu.

6. Wyłączenie opakowań i odpadów opakowań zebranych w systemie kaucyjnym z opłaty opakowaniowej przewidzianej ustawą o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (nr wykazu prac RM – UC81).

Odpady opakowaniowe, zebrane w systemie kaucyjnym, muszą zostać zwolnione z obciążeń wynikających z finansowania zbiórki pojemnikowej tak, aby wyeliminować dublowanie obciążeń finansowych w stosunku do tych samych opakowań. Ponadto, opakowania zebrane w systemie kaucyjnym nie zostają zebrane w systemie pojemnikowym.

7. Własność zebranych odpadów opakowaniowych w systemie kaucyjnym.

Operator systemu kaucyjnego powinien być właścicielem (ustawowym posiadaczem) zebranych odpadów aż do momentu utraty przez te odpady statusu odpadów tak, aby zapewnić wprowadzającym dostęp do surowca wtórnego, który musi być wykorzystywany w nowych opakowaniach (wymóg ustawy). Ponadto, brak własności zebranych odpadów uniemożliwia zastosowanie zasady kosztu netto, czyli pomniejszenia obciążeń wprowadzających o przychody uzyskane ze sprzedaży odpadów opakowaniowych do recyklingu.

8. Obowiązkowy udział wszystkich wprowadzających w systemie kaucyjnym.

Każdy wprowadzający, który wprowadza na rynek opakowania objęte systemem kaucyjnym, powinien mieć ustawowy obowiązek przynależności do tego systemu. Zachęcanie wprowadzających czynnikami ekonomicznymi (np. groźbą opłaty produktowej) jest z jednej strony rozwiązaniem niewystarczającym, a z drugiej – błędnym prawnie (opłata produktowa jest sankcją za brak osiągnięcia poziomu recyklingu, a nie karą za niedopełnienie formalnie dobrowolnego działania).

AMERYKAŃSKA IZBA HANDLOWA W POLSCE

Spektrum Tower, ul. Twarda 18, 00-105 Warszawa

Tel: (48) (22) 520-5999, e-mail: office@amcham.pl, www.amcham.pl

Mając na względzie wszystkie powyżej zaprezentowane uwagi, firmy członkowskie zrzeszone w AmCham wyrażają nadzieję na ich uwzględnienie oraz deklarują gotowość do dialogu oraz wsparcie w dalszych etapach prac nad niniejszym projektem. W razie jakichkolwiek pytań, pozostajemy do dyspozycji. Osobą do kontaktu jest Karol Witaszek, koordynator ds. prawnych i polityki publicznej, karol.witaszek@amcham.pl; nr tel. 690 087 660.

Z wyrazami szacunku

Tony Housh

Prezes Amerykańskiej Izby Handlowej w Polsce

AmCham jest organizacją zrzeszającą przedsiębiorców amerykańskich w naszym kraju, reprezentujących jednocześnie jedną z największych grup inwestorów zagranicznych, którzy zainwestowali w Polsce ponad 236 mld złotych i kreują ponad 300 tysięcy miejsc pracy. Od 30 lat działamy na rzecz rozwoju wzajemnych relacji gospodarczych, a naszą misją jest poprawa klimatu inwestycyjnego i promocji naszego kraju na rynku amerykańskim.